

ALGEMEEN BESTUUR

Vergadering d.d.:	21 maart 2018	Agendapunt:	8
Betreft:	Informerend	Programma:	4. Water en maatschappij
Portefeuillehouder:	Alma / Hollenga		
Route:	DB-AB		

Onderwerp

Participatie binnen Noorderzijvest

Bijlagen

1. Leidraad Participatie binnen Noorderzijvest

Kennisnemen van

- de uitkomsten van de in het najaar van 2017 uitgevoerde inventarisatie van projecten waarbij de omgeving nadrukkelijk betrokken wordt (participatie), en;
- de wijze waarop vanaf 2018 verder vorm gegeven wordt aan participatie bij projecten en beleidsvorming.

Inleiding

Als waterschap opereren we in een steeds mondiger wordende omgeving, die openheid en verantwoording van ons verlangt. En om betrokkenheid en participatie. De Omgevingswet, die in 2021 van kracht wordt, vraagt bovendien dat wij als overheidsorgaan open staan en geëquipeerd zijn voor initiatieven vanuit onze omgeving. In het jaarplan 2018 is hierover het volgende opgenomen:

“Participatie met de samenleving dient te worden ingevuld. Participatie kan opgevat worden als de dialoog tussen initiatiefnemer en betrokken particulieren, overheden, bedrijven en maatschappelijke organisaties. Dit vraagt om een houding die oplossingsgericht is vanuit dienstverlening en minder toetsend vanuit het bevoegde gezag. De Omgevingswet vraagt, vanuit de maatwerkgedachte, aan de overheidsorganisaties om het onderdeel participatie zelf uit te werken”.

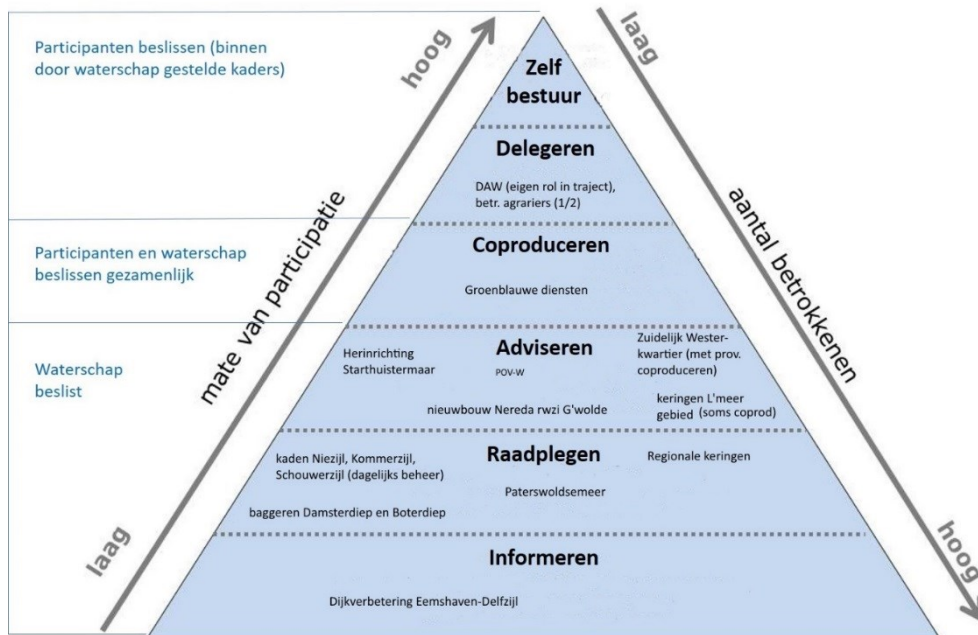
Wij hebben u hierover toegezegd een inventarisatie te maken om inzichtelijk te maken hoe wij nu al met participatie in onze beleidsontwikkeling en projecten omgaan. Ook hebben wij toegezegd met een uitwerking te komen om belanghebbenden en ingelanden zo mogelijk (nog) meer bij onze werkzaamheden te betrekken. Deze notitie geeft invulling aan onze toezegging.

Kernboodschap

In het najaar van 2017 is geïnventariseerd in welke mate wij als organisatie participatie toepassen. Hiervoor is gesproken met projectleiders van projecten waarvan bekend is, dat er al enige vorm van participatie wordt toegepast. De projecten zijn geplaatst op onderstaande participatieladder. Conclusies zijn:

- Het betreft in alle gevallen (burger)participatie, waarbij wij als waterschap het initiatief nemen omdat wij een opgave te realiseren hebben in het gebied;
- Binnen projecten hebben we met verschillende betrokkenen en ingelanden te maken, die soms elk op een eigen niveau van de ladder zijn te plaatsen. De plek die het project nu op de ladder inneemt, is daarom bepaald op basis van de participatievorm die overheerst binnen dat project;
- Binnen vrijwel alle projecten behouden we als waterschap zelf de beslissende rol, waardoor het zwaartepunt ligt op de tweede of derde sport van de ladder;

- De meeste vormen van participatie vertalen zich in de uitvoering naar schetssessies, informatieavonden, keukentafelgesprekken en rondetafelgesprekken.

figuur: De participatieladder met daarin verschillende projecten van Noorderzijvest geplaatst

Uit gesprekken met de verantwoordelijke projectleiders komen een aantal bevindingen en leerpunten naar voren:

- Het betrekken van de omgeving is investeren aan de voorkant, maar 'oogsten' aan het eind van het project (aangescherpte plannen, minder weerstand/zienswijzen, betere reputatie);
- Participatie betekent dat je anders naar je eigen rol moet kijken en moet kunnen loslaten. Je moet voorbij kunnen gaan aan de rollen 'opdrachtnemer' en 'opdrachtgever', maar meer in vormen van samenwerking denken;
- Participatie betekent ook vertrouwen hebben in je partners en/of omgeving. Daarin moeten we onze mindset aanpassen;
- (een hoge mate van) Participatie is geen heilig middel of doel op zich. Je kunt ook te veel van de omgeving vragen, daarnaast zijn er ook projecten en processen die zich er niet voor lenen;
- Participatie betekent dat je de interne organisatie goed meeneemt in het traject; gemaakte (afwijkende) afspraken zijn intern bekend. Maak bijvoorbeeld een project start up.

Uit de gesprekken blijkt dat er (nog) geen eenduidige opvatting is over de term participatie en de mate waarin je de omgeving zou moeten of kunnen betrekken. Participatie als werkwijze wordt ook nog niet door iedereen even sterk omarmd.

Vervolg

Het Dagelijks Bestuur wil participatie als werkwijze/vorm verder borgen in de organisatie. Hiervoor worden de volgende stappen genomen:

- In 2018 is er ruime aandacht voor interne communicatie over het hoe en wat van participatie, waarbij ook de relatie gelegd zal worden met de Omgevingswet. Doormiddel van de Leidraad Participatie (zie bijlage) en presentaties en gesprekken hierover, wordt de organisatie meer bekend gemaakt met het begrip participatie en hoe dit zinvol binnen beleidsvorming en projecten kan worden aangewend.

- Portefeuillehouders en projectleiders/beleidsadviseurs bepalen in overleg de participatieambitie voor nieuwe of bestaande projecten of beleid. Hulpmiddel daarbij vormt de Leidraad Participatie uit de bijlage. De huidige projecten die zich bij uitstek lenen voor gecontinueerde inzet op participatie of mogelijk zelfs hoger op de participatieladder zijn te plaatsen, zijn bijvoorbeeld: Zuidelijk Westerkwartier, Paterswoldsemeer en DAW-projecten.
- In 2018 wordt uitgewerkt hoe vanuit de 'Visie Klimaatadaptatie' concreet ingezet kan worden op participatie, waarbij bijvoorbeeld een stimuleringsregeling één van de mogelijkheden zou kunnen zijn. Hiermee zouden we op de bovenste sport van de participatieladder acteren. Een voorstel hiervoor volgt later dit jaar.

Kanttekening:

Het komt voor dat wij als participant zelf in een project of proces van een derde betrokken worden of dat wij vanuit onze formele verantwoordelijkheid als bevoegd gezag een rol hebben. De leidraad richt zich echter primair op onderwerpen waar wij zelf als initiator optreden. Binnen projecten van derden of die waar wij als bevoegd gezag optreden, verwacht het DB dat de medewerkers een open dialoog voeren, gericht op het vinden van oplossingen.

Evaluatie:

Aan het einde van de huidige bestuursperiode evalueren we de ervaringen. De leerpunten kunnen worden gebruikt bij de overdracht aan eventueel nieuwe bestuurders in de volgende bestuursperiode en bij de voorbereidingen voor de invoering van de Omgevingswet in 2021.